

بسمه تعالی

نیمسال: اول 1402-1403

رشته و مقطع تحصیلی: دکترای عمومی پزشکی ترم: سوم

نام و کد درس: باکتری شناسی عملی پزشکی

محل برگزاری: تالار میکروب شناسی، دانشکده پزشکی

روز و ساعت برگزاری: دو شنبه: 12-14، سه شنبه 10-12

دروس پیش نیاز: پیش نیاز ندارد

تعداد و نوع واحد (نظری / عملی): 0/6 واحد عملی

شماره تماس دانشکده: 041-33364661، گروه میکروب شناسی

مدرس: دکتر آکا حسنی

جلسه اول: آشنایی با ابزار و لوازم مورد استفاده در آزمایشگاه میکروب شناسی، رعایت اصول ایمنی در آزمایشگاه میکروب شناسی

اهداف کلی: آشنایی با نکات ایمنی و مقررات کار، ابزار و تجهیزات مورد استفاده در آزمایشگاه میکروب شناسی و بکارگیری صحیح آنها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> • بیان نام وسایل مورد استفاده در آزمایشگاه میکروب شناسی • یاد گرفتن اصول ایمنی در آزمایشگاه میکروب شناسی 	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دمونستراسیون، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید *	آزمون های چند گزینه ای، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

جلسه دوم: روشهای استریلیزاسیون و ضد عفونی

اهداف کلی: آشنایی با روشهای فیزیکی، شیمیایی و گازی استریلیزاسیون و ضد عفونی در میکروب شناسی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> • یاد گرفتن نحوه کار با لامپ UV • یاد گرفتن نحوه کار با فور و اتوکلاو • یاد گرفتن ضد عفونی و استریل کردن با عوامل شیمیایی و گازی 	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دمونستراسیون، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید	آزمون های چند گزینه ای، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

جلسه سوم: محیط های کشت، روشهای مختلف کشت و مشخصات کلنی باکتریها

اهداف کلی آشنایی با انواع محیط های کشت مورد استفاده در میکروب شناسی و همچنین آشنایی با روشهای مختلف کشت و نحوه شناسایی کلنیهای میکروبی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> • یاد گیری طرز تهیه محیط های کشت مایع، نیمه جامد و جامد • توضیح مواد اولیه لازم برای رشد میکروبوها • انجام کشت در محیط های کشت مایع، نیمه جامد و جامد • یادگیری ایزوله کردن باکتریها • توضیح مشخصات ظاهری کلنی باکتریها 	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دموستراسیون ، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید	آزمون های چند گزینه ای ، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

جلسه چهارم: روشهای تهیه گسترش و رنگ آمیزی

اهداف کلی: آشنایی دانشجویان با روشهای مختلف تهیه گسترش روی اسلاید شیشه ای و رنگ آمیزی گرم

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> • تهیه گسترش از نمونه بالینی • تهیه گسترش از کشت خالص باکتری • یادگیری رنگ آمیزی های مهم موجود در باکتری شناسی • توضیح مکانیسم رنگ آمیزی گرم • انجام رنگ آمیزی گرم • تنظیم اسلاید رنگ شده زیر میکروسکوپ و مطالعه آن 	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دمونستراسیون، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید	آزمون های چند گزینه ای، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

جلسه پنجم: رنگ آمیزی اسید فست و کشت خلط

اهداف کلی: آشنایی دانشجویان با رنگ آمیزی باکتریهای مقاوم به اسید-الکل و کشت خلط

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> • شناختن باکتریهای مقاوم به اسید-الکل • یادگیری مکانیسم مقاومت به اسید-الکل • انجام رنگ آمیزی اسید فست • مطالعه و گزارش گسترش رنگ شده با رنگ آمیزی اسید فست زیر میکوسکوپ • یادگیری نحوه کشت نمونه خلط در محیط های مناسب 	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دمنستراسیون، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید	آزمون های چند گزینه ای، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

جلسه ششم: روشهای نمونه برداری و کشت خون

اهداف کلی: آشنایی دانشجویان با روشهای صحیح نمونه برداری و کشت خون

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> • یادگیری روش صحیح استریل کردن ناحیه بدن برای انواع کشت بالینی، انتقال و نگهداری نمونه بالینی • یادگیری روش صحیح نمونه گیری، انتقال و نگهداری نمونه خون • کشت دادن خون بیمار در محیطهای مربوطه، ایزوله کردن باکتری پاتوژن و نحوه گزارش نتایج آن • تفسیر باکتری پاتوژن ایزوله شده از نمونه خون با استفاده از آزمایشات مربوطه تعیین هویت و نتایج آن 	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دمونستراسیون، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد-انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید	آزمون های چند گزینه ای، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

جلسه هفتم: تشخیص آزمایشگاهی استافیلوکوک ها و کشت از ترشحات بینی

اهداف کلی: آشنایی دانشجویان با مورفولوژی و تستهای تشخیصی استافیلوکوک ها و نمونه برداری از بینی و کشت آن

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> انجام تست های تشخیصی برای شناسایی استافیلوکوک ها انجام روش صحیح نمونه گیری از ترشحات بینی ایزوله کردن استافیلوکوکوس اورئوس از ترشحات بینی تعیین هویت سایر باکتریهای ایزوله شده از ترشحات بینی 	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دمونستراسیون، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید	آزمون های چند گزینه ای، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

جلسه هشتم: تشخیص آزمایشگاهی استرپتوکوک ها و کشت از ترشحات گلو

اهداف کلی: آشنایی دانشجویان با مورفولوژی و تستهای تشخیصی استرپتوکوک ها و نمونه برداری از گلو و کشت آن

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> شرح دادن مورفولوژی استرپتوکوک ها انجام تست های تشخیصی برای شناسایی استرپتوکوک ها انجام روش صحیح نمونه گیری از ترشحات گلو، کشت و نحوه گزارش نتایج آن ایزوله استرپتوکوکوس پیوژن را از ترشحات گلو 	<p>شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی</p>	<p>سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دمنستراسیون، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان</p>	<p>سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت</p>	<p>کلاس دارای امکانات و مهارت خاص</p>	<p>دو ساعت</p>	<p>کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید</p>	<p>آزمون های چند گزینه ای، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم</p>

جلسه نهم: تشخیص آزمایشگاهی انتروباکتریاسه و کشت ادرار

اهداف کلی: آشنایی با مورفولوژی و تستهای تشخیصی انتروباکتریاسه و نمونه برداری از ادرار و کشت آن

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> • یادگیری اساس تست تشخیصی انتروباکتریاسه و انجام آن برای تعیین هویت • روش صحیح نمونه گیری و کشت ادرار . یادگیری نحوه گزارش نتایج کشت ادرار • ایزوله و تعیین هویت اشریشیا کلی و سایر باکتریهای از ادرار 	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دمنوستراسیون ، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید	آزمون های چند گزینه ای ، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

جلسه دهم: تشخیص آزمایشگاهی باسیل های گرم منفی غیر تخمیری و کشت مدفوع

اهداف کلی: آشنایی با تستهای مورد استفاده برای شناسایی باسیل های گرم منفی غیر تخمیری ، نحوه کشت مدفوع و گزارش آن

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> • شناسایی پیگمان های تولید شده توسط سودوموناس وسایر باسیل های گرم منفی غیر تخمیری • یادگیری تست های مورد استفاده برای تعیین هویت باسیل های گرم منفی غیر تخمیری • تعیین هویت باسیل های گرم منفی غیر تخمیری • یادگیری نحوه کشت مدفوع و گزارش نتایج آن 	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دمونستراسیون ، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید	آزمون های چند گزینه ای ، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

جلسه یازدهم: تستهای تعیین حساسیت ضد میکروبی

اهداف کلی: آشنایی با انواع تستهای تعیین حساسیت ضد میکروبی و گزارش نتایج آن

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> • انجام تعیین حساسیت ضد میکروبی با روش انتشار دیسک در آگار • گزارش نتایج بدست آمده از روش انتشار دیسک • توضیح روش تعیین حداقل غلظت مهاری (MIC) (MBC) و E-test 	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت به صورت دمونستراسیون، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویمان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید	آزمون های چند گزینه ای، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

جلسه دوازدهم: مرور و رفع اشکال

اهداف کلی: مرور بر مطالب یادگرفته شده در دوره و رفع اشکال

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	کمک رسانه آموزشی	روش ارزیابی
• مرور بر مطالب یادگرفته شده در دوره، رفع اشکال	شناختی و یادگیری کاربرد مهارت های عملی	سخنرانی کردن، پرسش و پاسخ دادن به سوالات دانشجویان	سوال کردن از استاد-پاسخ به سوالات استاد- انجام دادن مهارت	کلاس دارای امکانات و مهارت خاص	دو ساعت	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور و اسلاید	آزمون های چند گزینه ای، جواب کوتاه و شفاهی، امتحان مهارت یادگیری عملی با توجه به امکانات گروه، امتحان عملی پایان ترم

* سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس: بر اساس قوانین آموزشی و بخشنامه های ابلاغی حضور و غیاب دانشجویان ثبت و در پایان دوره به مسئولین دانشکده اعلام می گردد.

* نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

الف) (در طول دوره) کوئیز، تکالیف، امتحان، کوئیز

ب) پایان دوره

* منابع اصلی درس) رفرانس:

بارم: 2 نمره فعالیت کلاسی و 4 نمره (2 کوئیز)

بارم: 14 نمره آزمون پایان ترم

1. Textbook of Diagnostic Microbiology, Mahon, Latest Edition
2. Bailey & Scott's Diagnostic Microbiology, Latest Edition
3. Mackie & McCartney Practical Medical Microbiology, Latest Edition

اجزا و شیوه اجرای درس: در ابتدا موضوع مورد بحث همراه با اسلاید به دانشجویان را توضیح داده می شود که در حین توضیحات از دانشجویان نیز سؤالاتی پرسیده می شود و در پایان توضیحات به سؤالات دانشجویان پاسخ داده می شود، سپس کارهای عملی برنامه ریزی شده برای دانشجویان شرح داده شده و نحوه انجام کار به صورت دمنستراسیون نشان داده می شود، در مرحله بعد مواد و وسایل لازم در اختیار دانشجویان قرار گرفته تا خودشان کار عملی را انجام دهند و در نهایت گزارش کار ارائه نمایند.

بسمه تعالی

نام درس: باکتری‌شناسی عملی پزشکی، دانشجویان پزشکی ترم 3 (گروه E)

نام درس: باکتری‌شناسی عملی نیمسال اول 1402-1403 تعداد واحد: 0/6

نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر آکا حسینی مکان برگزاری: تالار میکروب‌شناسی، دانشکده پزشکی

جلسه	ایام هفته	ساعت	سرفصل و برنامه درسی
1	یک شنبه	12-14	مقدمات آزمایشگاه، آشنایی با قوانین
2	یک شنبه	12-14	روش‌های استریلیزاسیون - فیزیکی و شیمیایی و گاز
3	یک شنبه	12-14	آشنایی با محیط‌های کشت و روش‌های مختلف کشت مشاهده رشد باکتری، نوع کلونی‌های باکتری و روش ایزولاسیون
4	یک شنبه	12-14	روش‌های تهیه لام، رنگ آمیزی ساده و گرم-مشاهده و بررسی لام‌های آماده میکروسکوپی
5	یک شنبه	12-14	باسیل‌های اسید فست + روش‌های نمونه برداری از دستگاه تنفسی شامل خلط و کشت آن
6	یک شنبه	12-14	روش‌های نمونه برداری از موارد مختلف بالینی - روش‌های نمونه برداری از خون + مایعات بدن و کشت آن + کوئیز A
7	یک شنبه	12-14	استافیلوکوک‌ها + روش‌های نمونه برداری از زخم و بینی کشت و گزارش آن

استرپتوکوک ها + روش های نمونه برداری از گلو ، کشت و گزارش آن	12-14	یک شنبه	8
انتروباکتریاسه I + کشت از ادرار و گزارش آن	12-14	یک شنبه	9
انتروباکتریاسه II + باسیل های گرم منفی غیر تخمیری + کشت از مدفوع و گزارش آن	12-14	یک شنبه	10
روش های تعیین حساسیت ضد میکروبی + کوئیز B	12-14	یک شنبه	11
تمرین و رفع اشکال	12-14	یک شنبه	12

بسمه تعالی

نام درس: باکتری‌شناسی عملی پزشکی، دانشجویان پزشکی ترم 3 (گروه D)

نام درس: باکتری‌شناسی عملی نیمسال اول 1402-1403 تعداد واحد: 0/6

نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر آلکا حسنی مکان برگزاری: تالار میکروب شناسی، دانشکده پزشکی

سرفصل و برنامه درسی	ساعت	ایام هفته	جلسه
مقدمات آزمایشگاه، آشنایی با قوانین	12-14	دو شنبه	1
روش های استرلیزاسیون - فیزیکی و شیمیایی و گاز	12-14	دو شنبه	2
آشنایی با محیط های کشت و روش های مختلف کشت مشاهده رشد باکتری، نوع کلونی های باکتری و روش ایزولاسیون	12-14	دو شنبه	3
روش های تهیه لام، رنگ آمیزی ساده و گرم- مشاهده و بررسی لام های آماده میکروسکوپی	12-14	دو شنبه	4
باسیل های اسید فست + روش های نمونه برداری از دستگاه تنفسی شامل خلط و کشت آن	12-14	دو شنبه	5
روش های نمونه برداری از موارد مختلف بالینی- روش های نمونه برداری از خون و مایعات بدن (CSF) کشت آن+ کوئیز A	12-14	دو شنبه	6
استافیلوکوک ها + روش های نمونه برداری از زخم و بینی کشت و گزارش آن	12-14	دو شنبه	7
استرپتوکوک ها + روش های نمونه برداری از گلو، کشت و گزارش آن	12-14	دو شنبه	8
انتروباکتریاسه I + کشت از ادرار و گزارش آن	12-14	دو شنبه	9
انتروباکتریاسه II + باسیل های گرم منفی غیر تخمیری + کشت از مدفوع و گزارش آن	12-14	دو شنبه	10
روش های تعیین حساسیت ضد میکروبی + کوئیز B	12-14	دو شنبه	11
تمرین و رفع اشکال	12-14	دو شنبه	12

